

A. F. S. BURSSENS

1926

Burssens, Aimé, Frans, Stephanie, werd geboren te Dendermonde op 1 september 1897. Deed middelbare studiën aan het Koninklijk Atheneum te Mechelen.

Bij het uitbreken van W.O. I was hij bijna 17 jaar. Hij meldde zich als vrijwilliger aan en maakte als eenvoudig soldaat de hele oorlog (1914-1918) mede.

Hij volbracht nadien zijn hogere studiën aan de Universiteit te Leuven (Germaanse filologie) en promoveerde op 25 juli 1923 tot doctor in de letteren en de wijsbegeerte. Hij volgde tevens de cursussen van de hogere sectie der Koloniale School, Ministerie van Koloniën te Brussel (certificaat, 19 april 1924).

Op 31 juli 1925 werd hij uitgeroepen tot laureaat van de universitaire wedstrijd, groep Germaanse filologie voor de periode 1923-25.

Ondertussen was hij een tijd werkzaam geweest in het Middelbaar onderwijs : als leraar-interimaris in de Germaanse talen aan het Koninklijk Atheneum te Namen (8 februari 1921) en als studie-meester-interimaris aan het Kon. Atheneum te Mechelen (30 april 1921) en te Tienen (22 juni 1921). Op 17 oktober 1923 werd hij tot leraar in de Germaanse talen benoemd aan het Kon.

Atheneum te Dinant en op 28 augustus 1926 aan het Kon. Atheneum te Gent, waar hem op 7 mei 1931, op zijn verzoek, ontslag werd verleend.

Zijn loopbaan aan de Gentse universiteit nam een aanvang in 1926, toen hij bij K.B. van 25 maart 1926 belast werd met een vrije cursus in de Bantoetalen aan de Bijzondere Handelsschool, verbonden aan de rechtsgeleerde faculteit; op 17 september 1927 werd deze cursus facultatief.

Hij werd nadien belast met een vrije cursus in de Soedantalen aan de genoemde Bijzondere Handelsschool (10 september 1927).

Bij K.B. van 17 februari 1931 werd hij gerangschikt onder de Docenten 1^e categorie en tevens belast met de cursus in de Duitse Taal aan de Bijzondere Handelsschool.

Op 15 december 1934 werd hij bevorderd tot hoogleraar aan de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen, verbonden aan de rechtsgeleerde faculteit, en op 4 november 1937 tot hoogleraar aan de universiteit (met ingang van 1 oktober 1936).

Hij werd verder belast met de cursus „Lezen van Economische documenten in het Duits” (26 maart 1937) en met de cursus „Lezen van Economische Documenten in het Nederlands” (18 november 1938) aan de Hogere School voor Handels- en Economische Wetenschappen, tevens aldaar met de cursus „Een belangrijke Inlandse Taal” (22 juni 1937).

In de Voorbereidende Scholen voor Burgerlijke Bouwkunde, Mijnen en Fabriekswezen werd hij belast met de cursus „Nederlandse Steloefeningen” (5 april 1939). Bij besluit van 24 juni 1944 kreeg hij opdracht in de faculteit van de Rechten, met ingang van 1 februari 1944, de cursussen „Vraagstukken van Koloniale Politiek” (2^e lic. S.S.B.W.) en „De Beginselen van de Antropologie en de Ethnografie” (2^e lic. S.S.B.W.) te doceren.

Op 14 juni 1948 werd hij bevorderd tot gewoon hoogleraar bij de faculteit der rechten.

Bij K.B. van 22 maart 1958 werd hij aan het Instituut voor Oosterse, Oost-europese en Afrikaanse Taalkunde en Geschiedenis belast met de volgende cursussen : „De grondige studie van het Kiswahili”, „De beginselen van een tweede Afrikaanse Taal of Talengroep”, „De encyclopedie van de Afrikaanse talen en hun kultuurgebied”, „De grondige filologisch-historische studie van een Centraalafrikaanse taal of Talengroep”, „De beginselen van een derde Afrikaanse taal” en „De historische en vergelijkende studie van de Afrikaanse Negertalen”.

Op 10 februari 1959 verzocht hij om ontlast te worden van de cursussen Duits en Nederlands aan de H.S.H.E.W.

Hij ondernam acht linguïstische onderzoekstochten in Centraal-Afrika (1924, 1937, 1949-50, 1954-55, 1957, 1958) bij de Baluba in Katanga en Kasai, de Abashi in Kivu, de Pygmeeën en de Babira in het Ituri-woud, de Bakongo in Neder-Kongo, de Alur aan het Albert-meer.

In 1934 stichtte hij het koloniaal-wetenschappelijk tijdschrift „Kongo-Overzee” en trad als hoofdredakteur op.

In 1938 richtte hij de „Kongo-Overzee Bibliotheek” op. Onder zijn leiding verschenen daarin (afgezien van de werken op zijn naam) :

I. G. Hulstaert, *Praktische Grammatica van het Lonkundo (Lomongo)*; Antwerpen, 1938, De Sikkel.

IV. Pl. Tempels, *Bantoe-Filosofie* (1946).

V. E. Boelaert, *Nsong' a Lianja, l'épopée nationale des Nkundo* (1949).

VI. N. de Cleene, J. van Wing, L. de Wilde, J. Nicaise, *Lezingen over de opvoeding der plattelands-bevolking in Belgisch-Kongo* (1951).

VII. V. Celen, *Het letterkundig werk van Alfons Walschap* (1952).

IX. N. de Cleene, *Inleiding tot de Volkenkunde van Belgisch-Kongo en Ruanda-*

Burundi (1956); — *Introduction à l'ethnographie du Congo belge et du Ruanda-Burundi* (1956).

Buitengewoon lid van het Koninklijk Belgisch Koloniaal Instituut (22 jan. 1940) en lid van de Kommissie voor Ethnologie bij dit Instituut (aug. 1947).

Titelvoerend lid van de Koninklijke Academie voor Koloniale Wetenschappen (2 aug. 1956).

Lid van de Commissie voor Afrikaanse Taalkunde (Ministerie van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi) (1950); benoemd tot voorzitter van deze Commissie (22 oktober 1958).

Lid van de Hoge Raad van het Onderwijs in Kongo (15 januari 1955).

Voorzitter van het internationaal „Committee for Traditional African Literature”, Londen (1956).

Permanent vertegenwoordiger voor België in het „Comité Interafricain pour la linguistique” in het raam van het „Comité Interafricain pour les Sciences Humaines” (Londen).

Lid van de „Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde” te Leiden (2 nov. 1940).

PUBLIKATIES VAN AIMÉ BURSSSENS

IN BOEKVORM

Dat boeck vander voirsienicheit godes. Leuvense Studiën en Tekstuitgaven, Brussel, 254 blz., 1930.

Negerwoordkunst. Antwerpen, 1933, De Sikkel; Amsterdam, 1935, Wereldbibliotheek, 193 blz.

Tonologische Schets van het Tshiluba (Kasayi). Antwerpen, De Sikkel, XIV + 232 blz., 1939.

Wako-Moyo. Antwerpen, De Sikkel, 128 blz., 1943.

Manuel de tshiluba. Antwerpen, De Sikkel, 94 blz., 1946.

Inleiding tot de studie van de Kongolese Bantoetalen. Antwerpen, De Sikkel, XXII + 151 blz., 1954.

Introduction à l'étude des langues bantoues du Congo belge. Antwerpen, De Sikkel, XXII + 152 blz., 1954.

Een Vlaming op Reis door Kongo (onder de schuilnaam A. B. van der Weerelt). Kortrijk, J. Vermaut, 252 blz., 1929.

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN EN VERZAMELWERKEN

De verhouding van de Nederlandse Sterfboeken (Den Haag) tot L'Art de bien mourir (Brugge). Leuvense Bijdragen, XVI, 150-152, 1924.

De Exempelen van „d'boeck der voirsienicheyt”. Leuvense Bijdragen, XVII, 107-121, 1925.

De onderlinge verhouding van Ars Moriendi, Dat Sterfboek en Dat Boeck vander voirsienicheit godes. Het Boek, 's-Gravenhage, XIV, 216-230, 1925.

Een nieuwe Nederlandse bron van „Elckerlyc”. Paginae Bibliographicae, I, 306-308, 1926.

De Hemel naar een Middelnederlands handschrift uit de tweede helft van de 15^e eeuw. Vlaamsche Arbeid, 198-203, 1925.

De Voorstelling van het Laatste Oordeel naar drie Middelnederlandse geschriften. Vlaamsche Arbeid, 1925.

De Hel naar een handschrift uit de tweede helft van de 15^e eeuw. Vlaamsche Arbeid, 385-395, 1925.

Umlautverschijnselen in het Zande. Congo V, 372-373, 1924.

Kleine bijdrage over het zoogenaamde Bwaka (Ubangi). Congo, XIV, 558-567, 1933.

- De oudste Nederlandsche Teksten over het Oude Koninkrijk Kongo.* Kongo-Overzee I, 3-15, 137-144, 193-204, 1934-35.
- Het probleem der Kongoleesche niet-Bantoetalen* (met taalgrenskaart). Kongo-Overzee I, 31-41, 1934.
- Luba-Teksten, Lusumuini lua Kabundi* (met R. VAN CAENEGHEM). Kongo-Overzee I, 45-54, 1934.
- Tshokwe-Teksten* (met A. DELILLE). Kongo-Overzee II, 41-60, 1935.
- De Africa-spelling en de Kongoleesche talen* (met G. VAN BULCK). Kongo-Overzee II, 65-93, 1935.
- Nederlandsche koloniale literatuur.* Kongo-Overzee II, 172-178, 1936.
- De klinkerphonemen in het Ngbandi.* Kongo-Overzee II, 257-270, 1936.
- Het Tshiluba en de phonologische Africa-spelling.* Kongo-Overzee III, 1-21, 1936.
- Het Ibo als toontaal.* Kongo-Overzee III, 103-106, 1936.
- Nederlandsche koloniale literatuur.* Joos van Ghistele. Kongo-Overzee III, 226-229, 1937.
- Accent in de Kongoleesche talen* (met G. VAN BULCK). Kongo-Overzee III, 113-164, 177-208, 1937.
- Grammatiche functie van de syllabische toonhoogte in het Luba.* Handelingen van het XVIe Vlaamsche Philologencongres, Leuven, 106-110, 1938.
- Taalkundig onderzoek in Zuid-Kongo.* Wetenschap in Vlaanderen, III, 260-262, 284-286, 1938.
- Le luba, langue à intonation, et le tambour signal.* Proceedings of the Third International Congress of Phonetic Sciences Ghent, 503-507, 1938.
- Tonologisch Onderzoek van het Luba. Het „hoofdtelwoord”.* Kongo-Overzee IV, 25-38, 1938.
- Tonologisch Onderzoek van het Luba. Telwoorden en Telliederen bij de Baluba (Katanga).* Kongo-Overzee IV, 41-48, 1938.
- Het partikel -a in het Tshiluba.* Kongo-Overzee IV, 169-176, 1938.
- Tonologisch onderzoek van de copula -di in het Tshiluba.* Kongo-Overzee IV, 275-285, 1938.
- Koloniale literatuur.* Kongo-Overzee IV, 286-288, 1938.
- Nominale Klassen en prefixen in het Kiluba (Katanga)* (met S. PEERAER). Kongo-Overzee IV, 150-165, 1938.
- Le tshiluba, langue à intonation.* Africa, Londen, XII, 267-284, 1939.
- Tonologisch onderzoek van het „Aanwijzend woord” in het Tshiluba.* Kongo-Overzee V, 28-35, 1939.
- De toonassimilatie in het Tshiluba.* Institut Royal Colonial belge, Bulletin des Séances, XII, 29-43, 1941.
- Verslag over de „Tonologische Bijdrage tot de studie van het werkwoord in het Tshiluba” van L. Stappers en E. Willems.* Institut Royal Colonial Belge, Bulletin des Séances, XVII, 291-292, 1946.
- Tonologisch onderzoek van het Substitutieve Pronomen in het Tshiluba.* Kongo-Overzee V, 49-57, 1939.
- Kern en affixen in het Tshiluba.* Kongo-Overzee V, 113-119, 1939.
- Linguistisch onderzoek in Centraal-Katanga. Het Kiluba als toontaal.* Kongo-Overzee V, 277-315, 1939.
- Tonologisch onderzoek van de verbale -aku- en -aka- vormen in het Tshiluba.* Kongo-Overzee VI, 162-166, 1940.
- De beschrijvinghe vant groot ende vermaert Coninckryck van Congo (1596). Eerste boek, Tweede boek.* Kongo-Overzee, VII-VIII, 1-86, 113-203, 1941-42.
- Tonologische Tshiluba-tekst* (Muntu mupele mumone Mvidie Mukulu). Kongo-Overzee, VII-VIII, 100-107, 1941-42.
- Langage luba* (met A. DE CLERCQ). Kongo-Overzee, XII-XIII, 204-215, 1946-47.
- Op zoek naar de filosofie der Bantoenegers.* De Vlaamsche Gids, XXXI, 227-229, 1947.
- Een paar bedenkingen bij het „Essai de grammaire tsogo” van A. Walker.* Kongo-Overzee, XIV, 42-44, 1948.
- Notice sur les signes typographiques à utiliser dans la linguistique congolaise.* Institut Royal Colonial belge, Bulletin des Séances, XXI, 621-640, 1950.
- Journées de Sciences commerciales et économiques, Liège 1946. Rapport : Les cours de langue à l'École supérieure de Gand.* 5-8.
- Vorm en tonen van de infinitief in het Amashi.* Kongo-Overzee, XVI, 228-233, 1950.
- Noms de famille chez les Abashi* (met R. CLEIRE). Kongo-Overzee, XVI, 125-127, 1950.
- Les numéraux en Amashi (Kivu).* Kongo-Overzee, XVIII, 66-76, 1952.
- Eerste Kiluba-vertelsel.* Kongo-Overzee, XVIII, 122-129, 1952.

Tonologisch onderzoek van de possessief met nominale stam in het Amashi. Kongo-Overzee, XVIII, 355-363, 1952.

Étude tonologique des démonstratifs en Amashi. Kongo-Overzee, XIX, 155-169, 1953.

Verslag over het taalkundig Onderzoek in Kivu in opdracht van het Koninklijk Belgisch Koloniaal Instituut. Institut Royal Colonial belge, Bulletin des Séances, XXIII, 1053-1063, 1952.

Rapport de la mission linguistique-ethnographique chez les Pygmées de l'Ituri, 1954-1955. Bulletin des Séances de l'Académie royale des Sciences coloniales, 929-934, 1955.

Notes on African Tone Languages. Manual of Phonetics, edited by L. Kaiser, Amsterdam, 330-335, 1957.

Kongolezen zeggen het zelf (met K. JONCKHEERE). Nieuw Vlaams Tijdschrift, 128 blzz., 1960.

Medewerking aan de „Biographie Coloniale belge” en de Nieuwe Winkler Prins.